

VANSINNET

BACKA TEATER 2024

Illustration: Jens Fänge

061

BACKA TEATER

LINDHOLMEN HISINGEN | WWW.BACKATEATER.SE | 031 708 71 01

Göteborgs Stadsteater

HEJ

Runt Elvira blir det ofta kaos. Att fokusera på tråkiga saker är omöjligt och ilskan i att inte bli förstådd tar lätt över. När skolkuratoren berättar att hon kanske ska få en resursperson rasar väggarna in. Det hon har varit så rädd för är alltså sant. Hon är galen.

Vansinnet är en två akter lång föreställning som tar oss med på en resa genom historien, vi besöker narrspel och häxbränning, fängelsehålor och tortyrkammare, mentalsjukhus och uppfostringsanstalter och undersöker tillsammans med Elvira hur människan genom århundraden har försökt att begränsa och stympa själens rymd.

Vi vill bjuda på teatermagi. En storslagen föreställning som vrider och vänder på begreppen normalitet och galenskap. Det kommer att bli roligt och lite sorgligt och jag hoppas att den som ser föreställningen och känner igen sig själv, eller någon i sin närhet, ska gå därifrån och känna sig mindre ensam.

– Helle Rossing, regissör och dramatiker

I det här lärarmaterialet har vi övningar som fördjupar teater som begrepp och ger ingångar till de olika tidsepokrarna som föreställningen reser igenom. Vi ger även tips om övningar i att prata om bland annat medmänsklighet.

Har du frågor är det bara att höra av sig.

Med varma hälsningar

Erika Isaksson, projektledare barn och unga

erika.isaksson@stadsteatern.goteborg.se

DEL 1

INNAN FÖRESTÄLLNINGEN

BACKA TEATER

Göteborgs Stadsteater

INFÖR DITT BESÖK PÅ BACKA TEATER

INFÖR BESÖKET

Inför ditt besök på Backa Teater har vi i lärarhandledningen samlat ingångar, frågeställningar och övningar kopplade till föreställningen *Vansinnet*. Det finns inga krav på att du som lärare behöver fördjupa temat innan eller efter ni besöker oss.

Det vi rekommenderar är att du som lärare före besöket förbereder eleverna på vad scenkonst är. Att det sker live, att du som publik är central för föreställningen, att det är en kollektiv upplevelse som varken går att pausa eller spola tillbaka. För många unga är besöket på Backa Teater det första mötet med scenkonst.

Det viktigaste är att eleverna vet vad de skall se, en föreställning som heter *Vansinnet* på Backa Teater. Att föreställningen är i två akter med en paus på 20 minuter i mitten av föreställningen där klassen kan äta sin matsäck i foajén.

Under en föreställning är det även tillåtet att reagera på det som sker, att skratta, gråta och låta spontana känslor få utlopp. Det är också okej att tyst fråga en kompis något om handlingen eller peka på något du tycker verkar intressant men att tänka på att inte störa resten av publiken, men tänk på att inte gå upp på scenen. Det handlar framförallt om att det är farligt och det finns risk att någon skadar sig.

Var ligger Backa Teater?

Backa Teater ligger på Lärdomsgatan 1C på Lindholmen. Hit kommer du enklast via buss eller båt.

Bland annat buss nummer X1, 16, 19 och 21 går till hållplats Lindholmen.

Från hållplatsen tar det ca. 5 minuter att gå till teatern.

Älvsnabbaren tar du från Stenpiren till Lindholmspiren, resan är gratis och går var 8:e minut vardagar mellan kl. 07.00-18.00.

Älvsnabben går mellan Lilla Bommens Hamn -> Stenpiren -> Lindholmspiren -> Slottsberget -> Eriksbergs färjeläger -> Klippan. Hållplats till Backa Teater är Lindholmspiren.

Behöver jag komma i tid?

Du behöver vara på plats på teatern i tid och gärna senast 15 minuter innan föreställningen börjar. Då hinner alla gå på toaletten, hänga av sig ytterkläderna och landa tillsammans i vår foajé. Om det krånglar på vägen till teatern så ring till 031 708 71 01 så försöker vi anpassa insläppstiden.

Hur gör jag med mobilen?

Vi har mobilådor i foajén som du som lärare kan samla in klassens mobiler i och sen låsa in i skåp i vår bemannade foajé. Det är viktigt att tänka på att de telefoner som tas med in i salongen är avstängda och att det inte är tillåtet att ta kort eller filma under föreställningen.

Måste jag hänga av mig jackan?

Det är trångt i salongen och alla jackor och väskor lämnas i foajén.

Får jag äta godis och ha med dricka in i salongen?

Nej, det är inte tillåtet att ha med sig mat och dryck in i salongen. Däremot går det utmärkt att äta medhavd mat, godis och dryck i vår foajé före eller under pausen av *Vansinnet*.

Om jag behöver gå ut under föreställningen, hur fungerar det?

Om du som lärare eller någon av dina elever behöver gå ut under föreställningen så tar ni samma väg som ni gick in. I foajén finns personal som hjälper er tillbaka in till föreställningen så att det sker så säkert som möjligt.

Tillgänglighet

Backa Teaters entré och scen är i markplan. Vi har hörhjälpmedel i form av ljudförstärkande hörlurar alternativt hörselslinga. Vi syntolkar samt textar föreställningar vid enstaka tillfällen under spelåret. Behöver du som lärare ytterligare information kring våra föreställningar för att skapa ett så bra möte som möjligt för dina elever så tveka inte att höra av dig.

Kontakt

Behöver du komma i kontakt med oss inför ert besök till någon av våra skolföreställningar går det bra att mejla eller ringa.

Skolbokning: backaskolbokning@stadsteatern.goteborg.se

Tel: 031 708 71 01

TEATER

Teatern är en av de få platser där vi tillsammans som individer upplever något som bara händer här och nu och aldrig mer. Det finns varken pausknapp eller möjlighet att spola tillbaka, hoppa framåt eller exakt återskapa ögonblick. Teatern är en plats där vi kan möta andras historier och kanske även få syn på oss själva där vi minst anade det. I mötet med det okända, tillsammans med andra, kan vi växa som människor.

Ordet teater kommer från grekiskans *the'atron*, ett ord som till en början betecknade åskådarpplatserna eller publiken. Ordet *the'atron* kommer i sin tur från ordet *thea'omai* som betyder betrakta. Idag är ordet främst sammankopplat med talteater.

Teater har använts till allt från att proklamera religion till att utforska skörheten i att vara människa i relation till andra. Som form har teatern tusentals år på nacken och är ett sätt att samtala om vår existens och tiden vi befinner oss i. Än idag spelas dramer som skrevs under antikens Grekland. Pjäser som *Antigone* eller *Medea* tolkas utifrån den plats och tid skådespelet nu utspelas i. Nya pjäser skrivs, dramatik formade av och för vårt absoluta här och nu.

Idag finns få rum som det som scenkonst skapar. Ett rum där du tillsammans med andra under en begränsad tid upplever något som inte går att återskapa, pausa eller reproducera. En händelse där du som publik spelar en avgörande roll, där en föreställning tar form i energi och känsla inte bara utifrån hur skådespelarna rör sig, hur ljuset ger känsla och fokus eller hur scenografin ramar in verket. Upplevelsen blir till i samspelet mellan scen och salong, hur fokus tas och ges i rummet. Konsten är det som uppstår i mötet mellan scen och salong, mellan publiken och skådespelarna. Scenkonstverket är för dig i publiken en möjlig reflektionsyta, en spegel du studsar dig själv emot. Dina upplevelser baseras på dina erfarenheter, ditt tycke och smak, med andra ord är en konstupplevelse alltid subjektiv.

Att skapa ett scenkonstverk, en produktion, på en institutionsteater som Backa Teater är i mångt och mycket som ett grupparbete där flertalet olika funktioner, specialister inom sitt fält, skapar verket utifrån en konstnärlig idé. Varje detalj, från affisch till hur starkt ljuset lyser på scenen, är testad, diskuterad och bestämd. Den finns där av en anledning.

VAD ÄR TEATER?

- Har du upplevt att gå på teater tidigare? Hur var det?
- Vad är skillnaden mellan teater och film?
- Varför skall en se teater?
- Finns det en skillnad i hur en upplever saker om en gör det tillsammans med andra än om en är själv?
- Hur är det att vara publik på en teater, är det skillnad från till exempel att gå på bio?

SCENKONST

Ordet scenkonst är ett samlingsnamn för konstformer som utförs direkt inför en publik.

- Lista alla former ni kommer på.
- Vad särskiljer de olika formerna?
- Vad finns det för erfarenheter i klassen av att titta på olika former av scenkonst?
- Vad har eleverna för förväntningar/farhågor inför besöket på Backa Teater?

FÖRDJUPA MERA

Vilka olika yrken finns på en teater? Låt klassen fundera först, skriv gärna upp på tavlan och gå sen igenom de olika yrkena som presenteras på följande sidor. Teater är ett grupparbete där olika experter samarbetar för att få föreställningen att bli till och spelas.

TEATERNS OLIKA YRKEN

Här kan du läsa om några av teaterns olika yrken och vilken funktion de har i att skapa en teaterföreställning.

DRAMATIKER

En dramatiker har som jobb att skriva manus. Manus är den skrivna text som talas på scenen. I ett manus står både dialog och scenanvisningar och är uppdelat i scener, ungefär som kapitel i en bok. I *Vansinnet* är manus uppdelat i två akter, akt 1 och akt 2, där det är en paus i mitten. Scenanvisningarna berättar vad dramatikern har tänkt som till exempel vilken plats scenen utspelar sig på, vilken sinnesstämning som rollen har och huruvida någon av rollerna går ut eller in på scen. Scenanvisningarna är inte ett facit utan något som regissören, skådespelarna, scenograf, ljusdesigner och andra som arbetar med pjäsens utformning tolkar och förändrar.

REGISSÖR

Regissören till en teaterföreställning är den som arbetsleder skådespelare och musiker. Regissören är den som står för föreställningens helhet, att alla scener går ihop i varandra och att skådespelarnas olika rolltolkningar fungerar tillsammans. Och att de andra delarna i föreställningen som scenografi, musik, kostym, mask och ljus fungerar ihop och med den idé som regissören har. I *Vansinnet* heter regissören Helle Rossing. Till sin hjälp har regissören en regiassistent.

SKÅDESPELARE

Det är de som står på scenen och har som jobb att ge de olika gestalterna karaktär och djup. De skall med sin expertis som skådespelare förverkliga den idé regissören har. Skådespelarna repeterar i åtta till tio veckor innan föreställningen skall vara klar.

SCENOGRAF

Scenografen kallas den person som bestämmer hur scenografin skall se ut, alltså rummet som föreställningen utspelar sig i. Scenografen till *Vansinnet* heter Marie Moberg. På Backa Teater har vi en blackbox, ett stort svart rum där föreställningens rum byggs upp, hur publiken sitter, väggarna till scenrummet och allt som behövs under föreställningens gång som till exempel gungor, svängdörrar, skyltar och stolar. Scenografen presenterar sina tankar om hur rummet skall se ut med en modell, oftast en miniatyr av rummet, flera månader innan föreställningen har premiär.

Scenografmodell till *Vansinnet* av scenograf Marie Moberg

SCENTEKNIKER

För att bygga scenografens idé om ett rum behövs det scentekniker. De är specialister på att hitta lösningar, kan bygga, måla, rigga upp saker i tak och så mycket mer. Till exempel kan de hitta på lösningar med hjälp av magneter som får bollar, snö eller annat att plötsligt falla från taket.

ATTRIBUTÖR/REKVISITÖR

Alla lösa saker som är på scenen bestäms tillsammans med scenograf och regissör och tillverkas eller köps in av en attributör/rekvisitör. Det handlar om allt från mat och godis som används på scen till tillverkning av avhuggna händer. Allt som tillverkas måste hålla minst fyrtio föreställningar.

Avhuggen hand som skapats av Backa Teaters attributörer

KOSTYMÖR/KOSTYMDISIGNER

Kostymören bestämmer vad skådespelarna skall ha på sig, ibland har de kläder som går att köpa i vilken butik som helst och ibland får våra skräddare sy nya kläder. I föreställningen *Vansinnet* finns det nästan femtio karaktärer, men det är bara nio skådespelare. De flesta spelar flera olika roller från olika tidsepoker och har därför flera klädbyten under föreställningen. Kostymerna måste därför både passa rollerna men också gå att byta snabbt. Därför syr man in kardborreband istället för dragkedjor till exempel. Andra saker som är viktigt med kostym är huruvida de går att tvätta eller inte, om det behövs hemliga fickor för att kunna trola bort mikrofoner eller rekvisita. När vi pratar om kostym på teatern så är det inte en sån som folk tar på sig när de går på bröllop, utan vi menar de kläder skådespelarna har på sig, från skorna på fötterna till hatten på huvudet. Marie Moberg har bestämt kostymen och här nedanför kan du se några av hennes kostymskisser.

Kostymskisser till *Vansinnet* av kostymör Marie Moberg

MASKDESIGNER

Alla skådespelare har smink på sig, det kallas för mask på teaterspråk. Maskdesignern i *Vansinnet* görs av Josefin Ekerås. Masken, alltså sminket och håret, bestäms tillsammans med regissör och scenograf och skall passa föreställningens formspråk. Ibland krävs det att skådespelarna har jättemycket löshår och en massa smink i ansiktet, i andra föreställningar har de bara lite puder och mascara. Men i nästan alla teaterföreställningar behöver skådespelarna smink eftersom det är så mycket lampor som lyser på ansiktena och publiken måste kunna se ansiktsuttryck på längre håll. Alla skådespelare får lära sig att lägga sin egen mask, sminka sig själva och sätta upp håret och ta på sig peruker.

LJUSSÄTTARE

Med teaterns alla lampor kan vi skapa stämningar i rummet, skuggor och mörker, värme och kyla. Det är en ljussättare som bestämmer hur ljuset kan användas bäst, i *Vansinnet* heter hon Bella Oldenqvist. Hon får hjälp av ljus tekniker att hänga lampor och rikta dem rätt. Vilka lampor och hur de används handlar om vilken föreställning vi skapar. Har vi en föreställning som utspelar sig på vintern så använder vi kallt ljus, skall det vara spöklikt så använder vi små ljuskällor osv. Testa själv med en ficklampa framför spegeln och lys på ditt ansikte och se vad skuggor kan skapa för olika stämningar genom att rikta den underifrån, ovanifrån och från sidan.

KOMPOSITÖR, MUSIKER OCH LJUDESIGNER

I *Vansinnet* har musikern Kristina Issa komponerat musik och tonsatt låtarna som spelas under föreställningen. Tillsammans med musikerna och skådespelarna spelar hon och sjunger under föreställningen. Musiken har en central del i en föreställning för att skapa stämning. Med hjälp av ljuddesignern Jesper Lindell kan ljudet regleras i styrka, mikrofoner ställas om så att ljudet låter som det kommer från grotta eller fyller hela lokalen, pistolskott avfyras och tysta skrik förstoras.

Du har säkert lagt märke till vad ljud kan skapa för olika känslor till exempel när du ser på film - ser du en läskig film kan det ibland hjälpa att hålla för öronen. Det beror på att ljudet som ljuddesignern lagt in frammanar de känslor du känner när du blir rädd och kroppen har lärt sig att reagera på just dessa ljud. Detsamma gäller andra typer av känslor - som musiken som spelas när det blir riktigt romantiskt eller sorgligt.

EN LITEN ORDLISTA

AKT del av pjäs

ATTRIBUT saker som används på scenen som är så speciella att de måste tillverkas

BLACK när allt ljus släcks på scenen

BLACK BOX ett scenrum som är som en svart låda där det går att byta plats på scen och publikplatser till skillnad från en traditionell teater som har en upphöjd scen och fasta sittplatser

BLACKOUT när skådespelarna helt tappar bort vad de ska säga eller göra

BYXA tyg som hänger på sidorna av scenen som skådespelarna kan stå bakom innan de ska in på scenen

BUBBA att förbereda inför föreställning genom att lägga ut saker som kommer att behövas på sin rätta plats. Det är absolut förbjudet att flytta på någonting som är "bubbat" av någon annan

DEKOR scenens utformning, samma sak som scenografi

DEVISING när ett manus tas fram av en grupp genom exempelvis improvisationer i stället för att skrivas av en dramatiker

DIALOG när två eller flera skådespelare pratar med varandra i en scen

DRAMATURG konstnärlig rådgivare, arbetar med textbearbetning och textanalys samt är ett bollplank till regissören och/eller dramatikern

FJÄRDE VÄGGEN i teater som spelas som om ingen tittade på kallas den osynliga väggen framför publiken för fjärde väggen. Oftast pratas det om den fjärde väggen när regissören inte vill att den ska finnas, utan det ska finnas en kontakt med publiken.

FOAJÉ där publiken är innan föreställningen

FOND den del av dekoren som täcker bakväggen av scenen

FÖLJESPOT en lampa som riktas in för att följa en skådespelare eller sak som rör sig på scenen

GENREP förkortning av generalrepetition. Den sista repetitionen av en föreställning innan premiär

GRADÅNG en läktare med sittplatser

INTÄCKNING tyg som täcker in väggarna på scenen

KOLLATIONERING den gemensamma starten för alla som arbetar med en produktion och start på repetitionsperioden

KOREOGRAFI hur personer rör sig på scenen, det handlar ofta om dans men behöver inte alltid göra det

KOSTYM skådespelarnas kläder på scenen kallas för kostym oavsett vilka kläder det är

KULISS flyttbar del av scenografien

MASK skådespelarnas hår och eventuella sminkning kallas för mask, oavsett om det är mycket eller lite förändring. Mask kan även vara lösa masker som används i föreställningen

MONOLOG en skådespelare som framför en text ensam

PASSNING när scen teknikerna flyttar kulisser, dekor eller rekvisita under föreställningen

PATINERING gör så att kostymen som skådespelarna ska använda ser sliten, använd eller skadad ut

PROSCENIUM utrymmet precis framför ridån i en typisk teater. I en black box finns ofta inget proscenium

PUNDARE en järntyngd som används för att hålla kulisserna på plats

REGI att ha en övergripande idé om föreställningen och bestämma vad skådespelarna ska göra på scenen för att förverkliga den idéen

REKVISITA alla lösa saker som finns på scenen som skådespelarna använder

REPETITION att testa, öva och sätta föreställningen innan den ska börja spelas för publik

RIDÅ ett draperi som döljer scenen innan, under och efter föreställningen. I en black box finns sällan ridå

RÅ stång som hänger i taket ovanför scenen där lampor, tyg eller föremål hängs upp

SALONG området där publikplatserna är. Används mest i en typisk teaterlokal med separat scen- och salongsutrymme, inte i en black box

SCENERIER hur skådespelarna rör sig på scenen och vilka riktningar de har

SCENOGRAFI scenrummets utformning

STICKREPLIK replik som leder till någon förändring - en skådespelare säger något eller kommer in på scenen, teknikerna ändrar ljus eller ett ljud hörs. Kallas även que eller bara stick

SUFFLERING när en skådespelare får hjälp av sufflös med en replik

ÖVNING - FÖRDJUPNING TEATER

SKRIV EN DIALOG

Skriv en scen på max 2 A4 sidor som utspelar sig i skolan med fyra karaktärer. Tre kompisar och en lärare.

Karaktärsbeskrivning:

Kompis 1: Blyg

Kompis 2: Busig

Kompis 3: Duktig

Lärare: Stressad

Situation: Prov i ett klassrum.

Hur börjar scenen? Vad är konflikten? Vilka relationer har karaktärerna? Hur slutar scenen?

REGISSERA I MINDRE GRUPPER

En regissör och fyra skådespelare - hur utspelar sig scenen?

Testa att förlägga scenen: i rymden där alla är utomjordingar, på stenåldern, på medeltiden, i nutid.

SKAPA SCENOGRAFI

Använd en skolåda och bygg en scenografimodell på hur teaterrummet skall se ut.

KOSTYMSKISSER - RITA KOSTYM

Hur skall kostymen se ut?

Beroende på när er scen utspelar sig behöver kostymen avspegla det. Rita kostymerna till de fyra olika karaktärerna.

SKAPA EN AFFISCH

Hur skall ni beskriva föreställningen för en publik?

Skapa en affisch tillsammans. Använd kollageteknik, klipp ut bilder, pappersbitar, klistra och skapa.

ÖVNING - ANALYSERA

Vi på Backa Teater har låtit konstnären Jens Fänge skapa den här säsongens kampanjbilder. Han har fått tolka de kommande pjäsernas tematik och utifrån det skapat bilder. Hur tolkar ni bilden till Vansinnet?

Börja med att plocka ut alla detaljer ni ser. Vilka färger, former, likheter och olikheter ser ni i bilden. Varför tror ni att Jens Fänge valt dessa? Vad symboliserar dom? Vad får ni för känsla av bilden?

DEL 2

OM FÖRESTÄLLNINGEN

BACKA TEATER

Göteborgs Stadsteater

MEDVERKANDE

EMIL BLOMMÉ
Musiker

ADEL DARWISH
Tobias, Hundmannen, Spökpojken,
Erling, Prinsessan de Lamballe,
Werther

DANIEL EKBORG
Musiker

HILDA EKSTEDT
Musiker

YLVA GALLON
Henrietta, Narrarnas prins,
Naturfilosofen, Adelsdam,
Konstnärinnan

ELEFThERIA GEROFOKA
Kuratorn, Raparen, Häxan,
Den positiva, Stora ledsna monstret,
patient på mentalsjukhus,
Fröken Freud

GUNILLA JOHANSSON GYLLENSPETZ
Alva-Lo, Gråterskan, Häxjagare,
Grevinnan, Den perfekta, Hilda,
Pillret

KRISTINA ISSA
Musiker, Guden Thot

RASMUS LINDGREN
Pappa, Prästen, Katastrofmannen,
Husmor, patient på mentalsjukhus

ULF RÖNNERSTRAND
Vaktmästaren Leif, Don Quijote,
Den spetälske, Fångvaktaren,
Mildred, Affärsmannen

EMELIE STRÖMBERG
Elvira

KJELL WILHELMSÉN
Fredrik den förskräcklige, Copernicus,
Häxjagare, Marquis de Sade,
Knix-Malin, Berit

OVE WOLF
Michel

OM VANSINNET

Följande sidor kommer att gå igenom föreställningen och ställer förslag på övningar och frågeställningar till de olika scenerna. Vansinnet är en föreställning i två akter där vi följer med Elvira, tolv år, på en resa genom historien tillsammans med den franska filosofen Michel Foucault. Föreställningen tar avstamp i en fiktiv nutid, i ett klassrum där Elvira kommer sent. Något hon gör ofta.

I SKOLAN

I första scenen befinner vi oss i skolan, vi möter Elvira och hennes två klasskamrater - Alva-Lo och Tobias. Elviras pappa och fyra ur skolans personal - vaktmästaren Leif, Fredrik den förskräcklige, bildläraren Henrietta samt skolkuratorn.

Elvira och Tobias håller på med ett projekt, de bygger en rymdstation. Elvira har tagit med rymdstationen till skolan för att måla av den på bildlektionen.

Förskräcklige Fredrik har ett historieprov men provet avbryts och Fredrik meddelar att alla måste göra om provet och det är Elviras fel. Elvira blir arg för att Fredrik tar hennes väska med rymdstationen som hon skall måla av nästa lektion. Så arg att hon knuffar Fredrik. Han skickar henne till kuratorn.

Hos kuratorn får Elvira och hennes pappa reda på att skolan vill att Elvira utreds vidare. Efter kuratorn möter Elvira Tobias och Alva Lo. Mötet slutar med att Elvira slår sönder rymdstationen.

Elvira är ensam kvar efter att hennes vänner lämnat henne. Hon är förtvivlad. Plötsligt kommer en människa in. Han pratar franska och verkar tro att han är någon helt annanstans. Han kallar sig Michel och säger att han har blivit kallad hit för att någon behöver hans hjälp. Han tar med Elvira tillbaka till medeltiden.

Vilka är personerna vi möter? Vad har de för relation till varandra? Hur är de som människor?

Varför börjar alla sjunga under provet?

Varför tror du att Elvira är så arg?

Vaktmästaren Leif säger att alla barn är värdefulla, varför säger han det?

Vad tycker du om provet?

Är det viktigt att få bra resultat?

Förskräcklige Fredrik säger att resultaten visar på vem som är en vinnare och vem som är en förlorare.

Vad menar han med vinnare och förlorare? Vad har du för tankar om vinnare och förlorare?

Bildläraren Henrietta tycker att alla kan rita svaren om en hellre vill det. Vad tycker du om den idén?

Varför slår Elvira sönder rymdstationen?

Vem är Michel?

KOLLEKTIV BESTRAFFNING

innebär att man frångår principen om att var och en skall bedömas utifrån sina egna handlingar och istället straffar en hel grupp, ett kollektiv, genom att ge påföljder för något de inte samtliga har gjort.

All form av kollektiv bestraffning är olagligt.

Förskräcklige Fredrik bestämmer att alla måste göra om provet och det är Elviras fel. Får han göra så?

Har du varit med om kollektiv bestraffning någon gång?

LÄS MER: <https://minarattigheter.se/barn-och-unga-10-13ar/>

MEDELTIDEN TILL RENÄSSANSEN

Medeltiden i Europa är kantat av pesten, fattigdom, krig och splittring. Kyrkan får allt mer makt och idén om människan förändras. Medeltidens människas öde bär pesten och krigets ansikte. Men dårarna, de annorlunda, de fattiga, de avvikande och oanpassningsbara skall snart ta över den rollen. De blir dödens ansikte i livet. Avvikande var något farligt, potentiellt smittsamt.

I konsten och litteraturen under medeltiden har den galna narren en central plats. Narrskeppet av Heironymus Bosch från slutet av 1400-talet visar på ett gäng människor som seglar mot undergången utan att tänka på konsekvenserna.

Ett skepp som seglar mot undergången fyllt med människor som inte bryr sig, festar och håller på och där ingen styr bort mot den annalkande avgrunden.

Så beskrev Bosch mänskligheten på 1400-talet.

Hur skulle du måla världen idag?

Narrfester arrangerades runt om Europa under medeltiden. Där utsågs en narrpräst eller narrkejsare, en titel som gav dig olika privilegier under en dag. Du fick till exempel äran att styra över kyrkan. Du fick presenter och de du inte fick presenter av gavs du till-låtelse att piska. Kvinnor klädde ut sig till män, det dansades utan kläder upp längs kyrkans altargångar. Det hårt kontrollerade samhället där samhällsklasser hölls fast i järngrepp vändes under en dag upp och ner. Festerna kontrollerades av "gillen", en grupp med människor som svurit ed på att skydda varandra.

Och skydd behövdes, att vända upp och ner på samhällsordningen och skända makten och kyrkan sågs inte med blida ögon och så småningom efter mycket om och men förbjöds narrfesterna runt om Europa. Narren och dären var den som häcklade makten och kunde säga sanningar.

Vilka ställer upp i tävlingen?

Varför blir Elvira narrarnas prins?

Narrskeppet av Hieronymus Bosch 1490-talet

En av alla sjukdomar som härjade i Europa under medeltiden var spetälska. Sjukdomen gav tydliga yttre tecken och beskrivs ofta som att man tappar lemmar, armar, fötter och näsa. I själva verket förstör sjukdomen nerverna och du känner inte längre smärta vilket leder till att du enklare skadar dig och får du då in bakterier som sprids kan det leda till att kroppsdelar måste amputeras eller att de ruttnar och faller av.

Det fanns en stor skräck för denna sjukdom och hårda lagar stiftades mot den som drabbats, kolonier och särskilda spetälskesjukhus skapades. En spetälsk fick inte gå i kyrkan, inte vistas bland folk, blev förvisad från sin familj. Redan på 1500-talet minskade sjukdomen drastiskt i Europa, anledningen är inte helt klar men förmodligen på grund av att flertalet med sjukdomen dött i pesten samt att spetälskekolonier hade en verkan. Att isolera de sjuka minskade smittspridningen. Sjukdomen drabbade och drabbar än idag framförallt fattiga, hos en frisk människa som får tillräckligt med mat tar det egna immunförsvaret hand om sjukdomen.

Varför var alla rädda för spetälska?

Vad tror ni hände med synen på fattiga människor när dessa drabbades i större utsträckning av spetälska?

Mellan 1450-1750 nådde häxprocesserna i Europa sin höjdpunkt, där i huvudsak kvinnor blev anklagade för att vara häxor och för samröre med Satan. Minst 30 000 människor avrättades. Häxprocesserna leddes av kyrkan. År 1675 brann det största häxbålet i Sverige, där brändes 72 "häxor". Bland dem fanns två män och fyra småpojkar. Samtidigt med häxprocesserna så sker en förändring i makt. Människor fängslades och förvarades i fängelser och jordhålor. De som fängslades var allt från fattiga till de som avvek från normen, sjuka som kriminella. Under loppet av några månader fängslades 1 % av Paris invånare.

Påminner "häxan" er om någon annan karaktär i föreställningen? Varför?

Varför var det mest kvinnor som anklagades som häxor?

Varför fängslas inte vakterna som försöker bränna upp kvinnan?

Vi kan inte förändra historien bara studera den påstår Michel.

Varför får Elvira inte förändra historien?

Varför skall man studera historia?

NICOLAUS COPERNICUS (1473-1543)

En polsk astronom, matematiker, jurist, ekonom, militärstrateg, tolk, ambassadör, läkare, astrolog och kanik (korherre/domherre). Copernicus har en avgörande roll i vår historia. Känd för sin heliocentriska världsbild i en tid där den rådande uppfattningen var att jorden utgjorde universums mitt. Copernicus studerade stjärnornas banor, undersökte varför dåvarande kalender var felaktigt utformad och blev allt mer övertygad om att jorden roterar runt solen. En teori som var lika med sprängstoff då den både gick emot vetenskapen och bibeln. Han gick försiktigt fram med sina påståenden och boken "Om himlakroppars rörelse" kom ut när han låg vid sin dödsbädd. Det kom att ta nästan hundra år innan vetenskapen hann ifatt Copernicus idéer som i hans levnadstid ansågs galna.

Läs mer:

Fröken Francke berättar om Copernicus - <https://www.so-rummet.se/content/fröken-francke-berattar-om-copernicus>

Varför ansågs Copernicus galen i föreställningen?

Varför vågade den verkliga Copernicus till en början inte berätta om sina upptäckter?

Är det svårt att gå emot vad andra tror och tycker?

Tror du att människor kommer fitta tillbaka på vår tid om femhundra år och tänka att vi var tokiga?

Vad tror ni att de kommer att tycka är konstigt?

RENÄSSANSEN OCH UPPLYSNINGEN

Under 1500-talet börjar idén om en ny världsbild ta fäste. Boktryckarkonsten gör att det är lättare att sprida kunskap och forskningen tar fart. Nu undersöks himlen och jorden, det räknas och mäts. Man börjar även undersöka människan. De fulla fångelsehälorna var perfekta platser för att utföra experiment i syfte att undersöka människans natur. Dåtidens medicinexperter tänkte att människans kroppar bestod av fyra vätskor, dessa vätskor behövde vara i balans.

Några av alla de olika metoder som användes för att balansera vätskorna var åderlåtning, att byta ut blodet mot exempelvis djurblod, att ligga i kallbad i månader tills hud och organ luckrades upp, skrämmas, snurra runt, runt och runt. Rena tortyrmetoder som spöstraff, brännmärkning och förnedring.

Varför tror ni att man använde tortyrmetoder för att göra människor friska? Tror ni att de blev friska?

Herman Bohavre säger att slå på en dåre är som att slå på en sten. Vad menar hen med det?

På denna tiden trodde man inte att vissa människor kände smärta, det är något som hängt med ända in på 1900-talet där till exempel spädbarn eller personer med mentala funktionshinder inte ansågs kunna känna smärta eller påverkas av den.

Mänsklighetens historia är fylld av fruktansvärda övergrepp på människor i vetenskapens namn, där de som är svagast i samhället, de med minst makt, har fått agera försökskaniner. Vissa av dessa övergrepp har lett till revolutionerande framsteg och räddat livet på många generationer efter övergreppen skedde. Är det moraliskt försvarbart?

Man insåg att dessa staffinrättningar, sjukhus och uppfostringsanstalter kunde användas i syfte att tjäna pengar. Förutom att använda interner som gratis arbetskraft blev det populärt som ett besöksmål för de rika. Ännu år 1815 kunde man på Bedlamhospitalet i London för den ringa summan av en penny beskåda ”galningarna” på söndagar. Den årliga inkomsten för detta uppgick till 400 pund vilket betyder att det var 96 000 besökare per år. 96 000 som beskådade och skrattade, upprördes och förnedrade de som fängslats. De sjuka, de fattiga, de torterade och annorlunda.

Varför tror ni människor ville se på de som var intagna?

Hur tror ni det var att bli beskådad, uttittad?

Finns det underhållning idag som liknar dåtidens besök på inrättningar?

Finns det stunder där du har blivit uttittad i en pinsam situation? Hur kändes det?

Har du skrattat åt någon som råkat tappa en tallrik eller börjat gråta? Tänk ut olika situationer. Varför skrattar en med?

MARKIS DE SADE (1740-1814)

Donatien Alphonse Francois de Sade var en fransk aristokrat, revolutionär, filosof och författare. Han levde delar av sitt liv inspärrad. Markis de Sade är grunden till uttrycket sadism och blev känd för att både i skrift och i handling beskriva och utföra fruktanvärda övergrepp.

I ett fransk uppslagsverk från 1857 går att läsa "Detta är ett namn som alla känner men som ingen utsäger; handen darrar när det skrivs och när det hörs låter det dystert"

Vid sin död kunde man läsa i Markis de Sades testamente: "Jorden över min grav ska beströs med ekollon för att varje spår av graven skall försvinna så att, som jag hoppas, denna påminnelse om min existens kan utplånas ur mänsklighetens minne". Hur många ekar som än växer på graven är Markis de Sade inpräntad i vår historia.

Varför är Michel rädd för Markis de Sade?

Vad är det för uppdrag som Markis de Sade ger Elvira?

Lyckas Elvira med uppdraget?

Varför vill inte Elvira slå Markis de Sade?

Påminner Markis de Sade dig om någon annan roll i föreställningen?

ROMANTIKEN

Under senare delen av 1800-talet började synen på människan förändras och det var inte längre acceptabelt att spärra in medelklassen och överklassen in i fängelsehålor. Fängelsehålorens andra inneboende hade även de fått andra sysslor i den framväxande industrialismen. Det var dessutom kostsamt att husera dessa ovälkomna människor. I England var det mer lönsamt att skicka iväg dem till de kolonier som man tagit med våld. Människan, i alla fall de med pengar och status, sågs allt mer som komplexa människor. De med svaga nerver och upproriskt beteende skulle genom god och moralisk uppfostran anpassas in i samhället. För mycket känslor var problematiskt.

Elvira kommer till Ängslyckan, vilka möter vi där?
Varför vill husmor inte att Elvira skall prata för mycket?
Säg hej till nya Elvira. Tror du att en kan bli en helt ny människa?
Vad tror du händer om en stänger in alla sina känslor?
Michel blir glad att det blivit kaos, men inte Elvira - varför tror du det?

Vad handlar låten om som de sjunger?
(du hittar lätttexten på andra sidan)

WERTHER

Allt för dig min vackra mö
Om du inte vill ha mig så måste jag dö.

KNIX-MALIN

Jag vill vill vill inte mera
Jag ex ex ex exploderar

DEN PERFEKTA

Det handlar bara om din självdisciplin
För du vill ju bara få vara fin

ALLA

Om jag misslyckas här
så förlorar jag allt
Det hänger på mig
Det hänger på mig
Om jag misslyckas här
så förlorar jag allt
Det hänger på mig
Det hänger på mig

Om du misslyckas här
Så förlorar du allt
Det hänger på dig
Det hänger på dig

MENTALSJUKHUS

1900-talets första hälft bär på mycket mörker. Mentalsjukhusen och de metoder som användes för att bota människor var oprövade, synen på personer med depression, intellektuella funktionshinder och andra psykiatriska diagnoser var i jämförelse med dagens syn på människan brutal. Den medicinska forskningen hade absolut gått framåt men metoderna och synen på psykiskt mående var långt efter.

Att bli institutionaliserad var för många en dom. Lobotomi var ett försök att med kirurgi på hjärnan bota psykiska sjukdomar och metoden fick stor spridning i slutet av 1930-talet. Tanken var att dämpa oro och ångest men många patienter blev istället apatiska eller avled. På 1960-talet upphörde i stort sett all lobotomi men så sent som 1983 genomfördes operationen på barn med intellektuella funktionsvariationer i Danmark. Många av barnen dog.

En av de som behandlades och dog i Sverige till följd av lobotomering var konstnärinnan Sigrid Hjertén. Hon led av återkommande depressioner. Hon var en av Sveriges främsta kolorister.

Andra metoder som användes och som utvecklats under 1900-talet är elchocker. Idag används de på vuxna som har svåra psykiska sjukdomar där medicin inte fungerar. Men det är med hundra års forskning bakom sig, med bedövning och under mycket kontrollerade former.

Vad händer på mentalsjukhuset?

Varför vill Elvira stanna där?

Varför ser inte Elvira längre Michel?

Varför tror ni att Konstnärinnan vill visa Elvira stjärnan?

Är fantasi viktigt? Varför/varför inte?

KONSTNÄRINNAN

Titta. Ser du? Den stjärnan där. Det är Spica. Vissa menar att den stjärnan står för den egyptiska guden Thot. Han har ett huvud som en ibisfågel och han är magins och konstens Gud. Men han är också tjuvarnas och pratmakarnas gud. Han kunde aldrig vara stilla och aldrig hålla tyst.

ELVIRA

Spica är två stjärnor egentligen. Men de är så nära varandra att det inte går att skilja åt, så det räknas som en. Den är 11 gånger så stor som solen och utsänder 20 000 gånger så mycket energi.

Konstnärinnan berättar för Elvira att de skall skära i hennes hjärna för att ta bort allt som är mörkt, men hon är rädd att om de tar bort det så försvinner också ljuset. Att hjärnan är som Spica. Så nära att de räknas som en. Om du fick chansen att aldrig mer vara ledsen, skulle du ta den då? Hur skulle glädje kännas? Skulle glädje finnas kvar?

ANNA FREUD (1895-1982)

Anna Freud var barnpsykoanalytiker. Hon kom att utveckla den psykoanalytiska idén om barns utveckling och jagets psyke. Hur barn förhåller sig till trauma, till utveckling, sitt jag och vilka försvarsmekanismer och beteenden som barn uppvisar i olika stadier för att kunna hantera situationer och överleva.

Hon är även en del av universum. Asteroiden 11299 Annafreud är uppkallad efter henne.

Att prata om sina känslor är både svårt och nödvändigt. Att träffa en psykolog eller kurator kan hjälpa dig att formulera och sortera i alla de känslor som du bär på.

Om du behöver prata med någon så fråga din skolkurator, prata med din lärare och om möjligt dina föräldrar.

Du kan också ringa eller chatta med BRIS www.bris.se

När de antipsykotiska läkemedlen introducerades på 1950-talet var den brutala tiden med höjor, misshandel, lobotomier – där man för alltid stympat patientens personlighet – för att bota till exempel psykos och schizofreni över.

På kort tid forskades flertalet medicin-komponenter fram för att ta bort eller lindra symptomen på flertalet tidigare obotbara neuropsykiatriska sjukdomar som till exempel schizofreni och epilepsi.

För många räddade det livet men medicinerna var till en början oprövade, beroendeframkallande och starka.

De sågs även som en snabb och förhållandevis billig lösning på problem och många företag tjänade stora pengar på att ta patent och sälja medicinen.

Idag vet vi att vid vissa diagnoser är medicin och terapi det mest verkningsfulla. För vissa fungerar medicin bra och för andra sämre.

PILLER

TILLBAKA TILL SKOLAN

Elvira har åkt på sin tidsresa. En resa hon inte är helt nöjd med. Hon har fått utstå och sett saker som ingen tolvåring skall behöva se och hon anser att Michel är en riktigt dålig magisk fe. Han är bara en helt vanlig tråkig gubbe.

Michel berättar för henne att även han, när han levde, ansågs psykiskt sjuk. Anledningen var att han var en man som älskade män och den kärleken var klassad som psykisk störning. I Sverige såg det ut så ända fram tills 1979.

Samhället förändras och med den synen på människan.

VANSINNIGT REVOLUTIONÄR

Alla människor funkar på sitt sätt
och tro mig, det är inte alltid lätt
Att ta kontrollen i ett stadigt grepp
och fatta hur man styr sitt eget skepp
Att lära sig att hitta rätt
mitt bland sitt vansinne och vett
Det kan ta många år att navigera
Man får öva på att acceptera

Jag är allt det här
med allting som det innebär
det finns gnistrande stjärnfall men svarta hål
ett äventyr, långa resor utan mål
Jag är allt det här
normalitet är en chimär
så man får älska att man är
vansinnigt revolutionär

Allt i hela livet är föränderligt
som universum är oändligt
Vi har alla mer makt än vi kan ana
ändra och utmana
För ingenting är statiskt, ingenting
Och vi kan stiga upp i nästa sfär
om vi kan älska att vi är
Jag är allt det här
med allting som det innebär
Det finns mörker men också en rymdstation
och allt vackert uppstod i explosion
Jag är allt det här
normalitet är en chimär
så man får älska att man är
vansinnigt revolutionär

Vad händer när Elvira kommer tillbaka till skolan?

Vad är det för resa hon varit på?

Varför åkte hon på den här resan?

Vilken scen minns du mest från föreställningen?

Varför?

DEL 3

ÖVNINGAR

BACKA TEATER

Göteborgs Stadsteater

EN LEKTION I MEDMÄNSKLIGHET

I läroplanens första del står:

”Omsorg om den enskildes välbefinnande och utveckling ska prägla verksamheten. Ingen ska i skolan utsättas för diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling.”

Med utgångspunkt i att undersöka ordet respekt får vi fatt i att prata om medmänsklighet.

Respekt som ord har flera innebörder.

- Respekt som att se upp till någon, att anse att personen är väldigt duktig på något eller har mycket kunskap om något.
- Respekt som i att bejaka sin rädsla för att undvika faror, att ha respekt för höga höjder när du klättrar, för havet när du seglar eller för till exempel eld.
- Respekt för andra människor, att låta andra vara som dom är utan att klandra dom.

Ordet respekt kommer från latinets respectus och är en sammansättning av orden: re - tillbaka och specere - att se på. Ordet betyder på ett ungefär ”att se tillbaka”. Respekt för andra människor handlar i mångt och mycket om att försöka se på situationer utifrån den andra personens synsätt, att se tillbaka på situationer, åsikter och handlingar med en annan människas synsätt. Det betyder inte att man skall ändra sin egen åsikt.

ÖVNING - HETA LINJEN

Rita upp en linje i klassrummet. Ställ påståenden och be eleverna ställa sig på antingen ja-sidan eller nej-sidan.

- Choklad är det godaste godiset.
- Du får respekt genom hot.
- Man skall få vara den man är.
- Man måste anpassa sig till andra.
- Man kan alltid förändra sig själv.

Låt eleverna diskutera varför de valde att ställa sig där de ställde sig, hur de tolkade påståendet och hur de tänker.

Viktigt att ledsaga eleverna i att lyssna på varandra och försöka förstå hur den andra tänker. Träna på att ställa följd-

frågor istället för att argumentera.

GRUPPÖVNING

Diskutera i mindre grupper:

Att vara sig själv:

- Vad betyder det för dig?
- Varför är det viktigt att få bestämma hur en vill vara?

Att tycka om och bli omtyckt:

- Är det viktigt att bli omtyckt? Varför/varför inte?
- Hur tror ni det känns att inte bli omtyckt?

Acceptera och accepteras som man är:

- Tycker ni att man skall acceptera alla som de är?
- Är det svårt att acceptera alla människor, vad de gör, hur de agerar eller tycker? Varför/varför inte?
- Har ni några exempel på när ni eller någon ni känner inte blivit accepterad?

Respekt och respektlöst

- Vad är respekt för er - lista så många egenskaper som möjligt.
- Vad för saker/handlingar ger respekt - lista så många egenskaper som möjligt.
- Vad är respektlöst?

Hur ser respekt ut mellan:

Kompisar

Föräldrar och barn / barn och föräldrar

Lärare och elever / elever och lärare

Vuxna och barn / barn och vuxna

SJÄLENS FRIA RYMD

KATASTROFMANNEN

Det finns en plats inom var och en som ingen kan komma åt. Där allt är öppet och stort och fritt. Själens rymd.

ELVIRA

Men... är du inte rädd längre?

KATASTROFMANNEN

Nej, inte här. Det behöver inte du heller vara. Men många är rädda för den här platsen. Därför vill de hålla själen instängd i ett trångt litet rum med tjocka betongväggar. Men om man bara lyfter blicken så breder hela rymden ut sig där ovanför, med sina miljoner miljarder stjärnor. Kom ihåg det.

VAD ÄR SJÄLEN?

Med hjälp av papper, färg och fantasi kan du låta din bild av själen ta form. Vad är det för plats, vad har den för färger? Vilken musik har din själ?

VAR FINNS DINA KÄNSLOR, EGENSKAPER OCH TANKAR?

Steg 1:

Gör en mind-map över dig själv, vem du är.

Steg 2:

Ge varje egenskap, varje känsla och tanke på din mind-map en egen färg.

Steg 3:

Måla ett självporträtt. Använd dina olika färger, vart i kroppen sitter känslorna, var kommer tankarna?

Varför säger Katastrofmannen att många är rädda för själens rymd? Vad menar han med det?

Tycker du att det är svårt att prata om känslor?

Har du någon som du kan berätta om dina innersta känslor för?

Finns det en plats där du kan vara just du?

PRATA SCENKONST

Scenkonst kan vara drabbande, härligt, svårt, fantastiskt eller i värsta fall ointressant. Upplevelsen skiljer sig åt från person till person och påverkas av erfarenheter, känslor, förkunskap och personlig smak. Det finns inget rätt eller fel i hur personer upplever verket men det finns massor att vinna på att ta samtalet vidare i grupp.

Att kunna prata om upplevelsen inom ett tydligt ramverk skapar en djupare analys av det en upplevt. Då ges möjligheten till att lyssna på andras individuella tolkningar utan att för den sakens skull hamna i polemik om vem som har tolkningsföreträde i värderingen av konstverket. Att i grupp kunna diskutera upplevelsen och lyssna på andra stärker oss som individer och kan leda till en djupare förståelse av scenkonstverket, sig själv och varandra.

SAMTALSMODELL

Som lärare och pedagog är du samtalsledare i klassrummet, det innebär inte att du behöver veta mer om föreställningen och inte heller att du behöver försvara eller förklara de olika val som konstverket består av. Ditt arbete är att bjuda in till de olika tolkningar som finns i gruppen och ställa frågor som för samtalet vidare.

Börja med att så sakligt som möjligt beskriva, tolka sedan det ni har beskrivit och låt det bana väg för individuella upplevelser och reflektioner.

BESKRIV

Beskriv så sakligt som möjligt scenkonstverkets olika tecken utan att tolka dess innebörd.

När börjar föreställningen, tycker du?

Hur såg rummet ut?

Vad fanns i rummet?

Förändras rummet under föreställningen?

Vilka färger och former?

Hur var ljuset?

Hur många personer/karaktärer fanns med i föreställningen?

Hur såg de ut?

Vilka färger/former hade kostymerna (likheter/skillnader)?

Hur såg masken/sminket ut (likheter/skillnader)?

Hur såg håret ut (likheter/skillnader)?

Gå gärna en runda i hela klassen så att alla kan bidra med konkreta tecken.

TOLKA

Utifrån det ni beskrivit går ni vidare till att tolka dess innebörd. Vad får de olika tecknen för funktion i föreställningen? Vad berättar de?

Varför såg rummet ut som det gjorde, vad berättar val av färger, ljus, ljud?

Vad händer med dig som publik i relation till att scenen ändras?

Vad gör valet av kostym, mask och hårfrisyrer med karaktärerna?

REFLEKTERA

Avsluta med att reflektera över hur föreställningen landade hos var och en. En scenkonstupplevelse väcker i bästa fall tankar, frågor, känslor och åsikter som utgår från ens egna värderingar och ingångar till föreställningens innehåll. Därför kan det vara av stor betydelse att ge var och en möjlighet att reflektera över följande frågor men att endast de som vill behöver dela med sig.

Hur upplevde du *Vansinnet*?

Vilka känslor väckte föreställningen hos dig?

Fanns det någon karaktär/händelse som du kände igen dig själv i? På vilket sätt?

Fanns det någon scen som du tyckte särskilt mycket om? Varför?

Fanns det någon scen som provocerade dig? Varför?

Om du fick göra om en scen, vilken skulle du välja och hur skulle du göra om den?

Den här samtalsmodellen tar sitt avstamp i En väv av tecken (Riksteatern) och Prata scenkonst av Anna Berg för Regionteater Väst.

PRATA SCENKONST PÅ ANDRA SÄTT

METATOLKNING

Dela upp klassen i mindre grupper.

Låt dom tillsammans i de mindre grupperna skapa kollage inspirerade av föreställningen. Låt sedan grupperna tolka varandras kollage.

DELA UPP TECKEN

Dela upp klassen i följande grupper:

Scenograf, Regissör/Koreograf, Ljusdesigner, Ljuddesigner, Maskdesigner
Kostymdesigner, Dramatiker, Skådespelare/Dansare

Låt eleverna beskriva och tolka i sina egna grupper, låt sen grupperna presentera sina tolkningar för alla och avsluta i att reflektera i storgrupp.

BACKA TEATER
// // //

Göteborgs Stadsteater är ett av Göteborgs Stads helägda bolag med bidrag från Västra Götalandsregionen och Statens Kulturråd.

Göteborgs Stadsteater